

ՄՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԻՍՏ ՄԱՅՐ Ե ԿԵՂԵՅԻ

Նոր Կիրակի
23 ԱՊՐԻԼ 2017

Կիրակնօրեայ Ընթերցումներ Էջ 1
Ապրիլ ու Վկայել Քրիստոսի Յարութիւնը Էջ 3

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ «ԱՌԱՔԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԳՈՐԾԵՐԸ» ԳԻՐՔԷՆ (5.34-6.7)

Այն ատեն ատեանին մէջ ոտքի ելաւ Գամաղիէլ անունով մէկը, որ փարիսեցիներէն էր եւ ամբողջ ժողովուրդին կողմէ յարգուած օրէնքի ուսուցիչ մը, հրամայեց որ նախ առաքեալները դուրս տանին, եւ ապա ժողովականներուն ըսաւ.

«Ո՛վ իսրայէլացիներ, լաւ մտածեցէք եւ ա՛պա որոշու՛մ առէք այս մարդոց մասին: Կը յիշէք թէ ժամանակ մը առաջ Թեւդաս անունով մէկը ելաւ, որ ինքզինքը երեւելի մէկը կը յայտարարէր, եւ շուրջ չորս հարիւր հոգիներ իրեն միացան. բայց ինք սպաննուեցաւ եւ բոլոր իրեն միաբանածները քայքայուեցան ու ցրուեցան: Իրմէ ետք Գալիլիացի Յուդա մը ելաւ մարդահամարի օրերուն եւ բազմաթիւ ժողովուրդ ապստամբութեան մղեց իրեն հետ. սակայն ան ալ կորսուեցաւ, եւ բոլոր անոնք որ իրեն յարած էին՝ ցրուեցան: Գալով ասոնց, կ'ըսեմ ձեզի. այս մարդոցմէ ձեռք քաշեցէք եւ ձգեցէք զիրենք: Որովհետեւ, եթէ ասոնց խորհուրդն ու գործը մարդոցմէ է՝ պիտի խափանուի. իսկ եթէ Աստուծոմէ է՝ չէք կրնար խափանել, եւ թերեւս այդ ձեւով Աստուծոյ դէմ պայքարած ըլլաք»:

Ժողովականները հաւանեցան Գամաղիէլի խօսքերուն, եւ առաքեալները կանչել

տալով՝ ծեծել տուին. ապա պատուիրելով որ ա՛լ Յիսուսի անունով չխօսին, արձակեցին զանոնք: Իսկ առաքեալները ատեանէն հեռացան, ուրախանալով որ Տիրոջ անունին համար անարգանքի արժանացան: Ամէն օր, թէ՛ տաճարին եւ թէ՛ իրենց տուներուն մէջ, անդադար կը սորվեցնէին՝ Յիսուս Քրիստոսը քարոզելով:

Ժամանակ մը ետք, երբ Յիսուսի հետեւորդները շատցան, յունախօս հրեաները սկսան տրտնջալ եբրայախօս հրեաներուն դէմ, որովհետեւ ամենօրեայ նպաստի բաշխումին մէջ իրենց այրիները կ'անտեսուէին: Այն ատեն, տասներկու առաքեալները կանչեցին բոլոր հաւատացեալները եւ ըսին.

«Մենք չենք ուզեր Աստուծոյ խօսքին քարոզութիւնը ձգել եւ ուտելիք մատակարարելով զբաղիլ: Հետեւաբար, եղբայրներ, ձեր կողմէ վկայուած եօթը հոգիներ ընտրեցէք, որոնք Սուրբ Հոգիով եւ իմաստութեամբ լեցուն ըլլան. զանոնք այս անհրաժեշտ գործին համար կարգենք, իսկ մենք աղօթքի եւ Աստուծոյ խօսքին մատակարարման նուիրուինք»:

Հաւատացեալներ ուղիղ գտան առաջարկը եւ հետեւեալները ընտրեցին.՝ Ստեփանոսը, որ հաւատքով եւ Սուրբ Հոգիով լեցուն մարդ մըն էր, Փիլիպպոսը, Պրոքորոնը, Նիկանորը, Տիմոնը, Պարմենասը եւ Նիկողայոսը որ հրէութեան դարձած անտիոքացի մըն էր: Ապա զանոնք բերին առաքեալներուն առջեւ, որոնք աղօթեցին եւ իրենց ձեռքը դրին անոնց վրայ:

Ահա այսպէս Աստուծոյ խօսքը կը տարածուէր եւ Երուսաղէմի մէջ հաւատացեալներու թիւը մեծապէս կը շատնար:

Նոյնիսկ քահանաներէն շատեր հաւատքը
կ'ընդունէին:

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ ՅԱԿՈԲՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ
ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԷՆ

(3.1-12)

Եղբայրներս, ամէնքդ ալ ուրիշները
սրբագրելու հետամուտ մի՛ ըլլաք, գիտնալով
որ մենք՝ ուսուցանողներս աւելի խստութեամբ
պիտի դատուինք, որովհետեւ բոլորս ալ
յանցանքներ ունինք:

Ան որ գիտէ իր խօսքերը կշռել՝ կատարեալ
մարդ է, ինքզինքին իշխելու կարող: Տե՛ս
թէ ինչպէս ձերբուն բերանը սանձ կը դնենք
որպէսզի մեզի ենթարկուին, եւ անով ձիուն
բոլոր շարժումները կը կառավարենք:
Կամ դիտէ նաւերը. ո՛րքան ալ մեծ ըլլան
եւ ի՛նչպիսի զօրաւոր հովերէ ալ քշուին,
փոքրիկ դեկ մը զիրենք կ'ուղղէ դէպի
հոն ուր նաւավարը կը փափաքի տանիլ:
Նոյնպէս ալ լեզուն. թէեւ փոքր անդամ մըն
է, բայց մեծամեծ բաներով կը պարծենայ:
Գիտէք թէ պզտիկ կայծը հսկայ անտառ
մը կրնայ հրդեհել: Լեզուն ալ կրակ է:
Անիրաւութեան աշխարհ մըն է անիկա: Թէեւ
պարզ մէկ անդամն է մարմնին, բայց ամբողջ
մարդը կ'ապականէ, եւ գեհենի կրակով
բռնկած՝ մեր ամբողջ կեանքը կրակով
կը վառէ: Բոլոր տեսակի գազանները,
թռչունները, սողունները եւ ծովային կեն-
դանիները նուաճուած են մարդուն կողմէ
եւ կը հնազանդին անոր: Բայց ո՛չ ոք կրնայ
հնազանդեցնել մարդկային լեզուն որ չար է,
անզսպելի եւ մահացու թոյնով լեցուն: Անով
կ'օրհնենք մեր Տէրը եւ Հայրն Աստուած, եւ
դարձեալ անով կ'անիծենք մարդիկը որոնք
Աստուծոյ նմանութեամբը ստեղծուած
են: Այսինքն՝ նոյն բերանէն կ'ելլեն թէ՛
օրհնութիւնը եւ թէ՛ անէծքը: Ասիկա ճիշդ
չէ սակայն, եղբայրներս: Միթէ աղբիւր
մը միեւնոյն ակէն քաղցր եւ դառն ջուր
կը բղխէ⁶: Կարելի բա՞ն է, եղբայրներս, որ
թղենին ձիթապտուղ տայ կամ որթատունկը՝
թուղ: Նմանապէս կարելի չէ որ աղուտ հողէն

քաղցր ջուր բղխի:

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԷՆ
ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻ
(1.1-17)

Աշխարհի ստեղծագործութենէն առաջ
գոյութիւն ունէր Բանը, այսինքն Որդին:
Բանը Աստուծոյ հետ էր եւ Բանը Աստուած էր:
Անիկա սկիզբէն Աստուծոյ հետ էր: Անով էր
որ Աստուած ամէն ինչ ստեղծեց. առանց անոր
ոչ մէկ բան ստեղծեց: Կեանքը Անով սկիզբ
առաւ. եւ կեանքը մարդոց համար լոյսն է՝ որ
խաւարին մէջ կը փայլի. եւ խաւարը չկրցաւ
Անոր յաղթել:

Յովհաննէս, որ Աստուծոյ կողմէ զրկուած
մարդ մըն էր, եկաւ Լոյսին համար
վկայութիւն տալու, որպէսզի ամէն մարդ
Անոր անունին հաւատայ: Ինք Լոյսը
չէր, այլ՝ Լոյսին համար վկայ մը: Բա՛նն
էր ճշմարիտ Լոյսը, որ աշխարհ գալով
կը լուսաւորէ ամբողջ մարդկութիւնը:
Աշխարհի մէջ էր Ան, աշխարհը Իրմով
ստեղծուեցաւ, սակայն աշխարհը զԱյն
չճանչցաւ: Իր իսկ ստեղծած աշխարհը
եկաւ, բայց մարդիկ զինք չընդունեցին:
Իսկ զինք ընդունողներուն եւ Իրեն
հաւատացողներուն՝ իշխանութիւն տուաւ
Աստուծոյ որդիներ ըլլալու. ո՛չ արեան
ճամբով եւ ո՛չ մարմնի կամ մարդկային
կամքով, այլ Աստուծմէ ծնելով:

Եւ Բանը մարմին եղաւ եւ մեր միջեւ
բնակեցաւ՝ շնորհքով եւ ճշմարտութեամբ
լեցուն: Մենք տեսանք Անոր փառքը, փառքը
Աստուծոյ միածին Որդիին:

Յովհաննէս Անոր մասին վկայեց, յայ-
տարարելով. «Ասիկա է Ան, որուն մասին
կ'ըսէի. “Ան որ ինձմէ ետք պիտի գայ՝ ինձմէ
մեծ է, որովհետեւ ինձմէ առաջ գոյութիւն
ունէր”»: Իր լիառատ շնորհքէն մենք շա-
րունակ շնորհք ստացանք, որովհետեւ
Օրէնքը Մովսէսի միջոցաւ տրուեցաւ,
մինչ շնորհքն ու ճշմարտութիւնը՝ Յիսուս
Քրիստոսի միջոցաւ:

ԱՊՐԻՂ ՈՒ ՎԿԱՅԵՂ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառի Պատգամը՝
Ջակտուան առիթով

Քրիստոնէական հաւատքին ամուր հիմքն ու անոր հզօրութեան աղբիւրը հանդիսացող Աստուծոյ Որդւոյն յարութիւնը վճռական հանգրուան մըն է՝ Բեթղեհէմով սկսած Քրիստոսի փրկագործական առաքելութեան մէջ:

Արդարեւ, մահուան վրայ Աստուածորդուն տարած յարութեան յաղթանակով՝ անոնք, որոնք տակաւին կասկած ունէին Քրիստոսի մասին, վկայեցին անոր աստուածութիւնը: Անոնք, որոնք ուրացած էին Քրիստոս, վերահաստատեցին իրենց հաւատքը: Անոնք, որոնք կը խորհէին, թէ Քրիստոսի գերեզման էջքով՝ անոր առաքելութիւնը պիտի գերեզմանուէր, փաստեցին հակառակը:

Գողգոթան վերջալոյսը չեղաւ Քրիստոսի առաքելութեան, այլ՝ յարութեամբ բացուող արշալոյսը նոր առաքելութեան, առաքեալներով շարունակուող ու եկեղեցիով տարածուող: Յարուցեալ Քրիստոս ազդանշանը տուաւ նոր առաքելութեան՝ իր աշակերտներուն պատգամելով. «Գացե՛ք ամբողջ աշխարհը եւ բոլոր մարդոց փարոցեցե՛ք Աւետարանը» (Մրկ. 16.15): Քրիստոսի յարութեամբ իր մղումը առնող նոր առաքելութեան նպատակն էր՝ ապրի՛լ ու վկայե՛լ Քրիստոսի յարութիւնը: Ա՛յս է քրիստոնէական հաւատքին էութիւնը, եւ հրամայականը: Ա՛յս է քրիստոնեայ ըլլալու ճշմարիտ ճամբան:

Դիւրին չեղաւ երբեք Քրիստոսի յարութիւնը կեանքի ու վկայութեան վերածելու առաքելու-

թիւնը: «Գործք առաքելոց»ը եւ առաքեալներուն նամակները, որոնք գրուած են առաջին դարու երկրորդ կէսին, յստակօրէն կը պարզեն իրենց կեանքով ու վկայութեամբ Քրիստոսի հետեւելու ուխտը կատարած քրիստոնեաներուն կրած հալածանքը, բանտարկութիւնը եւ նահատակութիւնը: Հակառակ այս դառն իրողութեան, յարութեան աւետիսը տարածուեցաւ ամէնուրեք: Եկեղեցիներ հիմնուեցան Եփեսոսի, Երուսաղէմի, Անտիոքի, Հռոմի, Մակեդոնիոյ, Կիպրոսի, Կորնթոսի, Թեսաղոնիկէի, Աթէնքի, Փիլիպպէի, Հայաստանի եւ հին աշխարհի այլ շրջաններուն մէջ: Իւրաքանչիւր քրիստոնեայ դարձաւ առաքեալ՝ Քրիստոսի յարութիւնը ապրելու ու վկայելու կոչուած, կենդանի թէ արեան նահատակութեամբ: Ու այսպէս, Քրիստոսի յարութեամբ զօրացած ու կենսաւորուած եկեղեցին մնաց կանգուն պատմութեան արհաւիրքներուն դիմաց:

Այսօր, հրաշափառ Յարութեան տօնին, Քրիստոսի յարութեամբ իր կեանքը շողախած եւ անոր զօրութեամբ դարեր շարունակ զինք շրջապատող չարերն ու չարիքները յաղթահարած, հայ եկեղեցին հետեւեալ յիշեցումը կը կատարէ իր ժողովուրդին. –

1) Քրիստոսի յարութեամբ՝ նոր կեանքի պարգեւին արժանացանք: Իր մեղքին պատճառով՝ մարդուն մէջ մեռած էր աստուածատուր կեանքը: Քրիստոս ո՛չ միայն ցոյց տուաւ մարդուն ճշմարիտ կեանքը, ո՛չ միայն յիշեցուց, թէ ինք աշխարհ եկած էր, որպէսզի կեանք ունենանք (Ա. Թես. 5.10), այլեւ՝ մեզի համար նոյնիսկ մեռաւ, որպէսզի իրմով կեա՛նք ունենանք: Քրիստոսի մահուան ու յարութեան հաղորդակից դարձանք, որպէսզի նորոգուած կեանքով ապրինք (Հռոմ. 6.5):

2) Քրիստոսի յարութեամբ՝ հաշտուեցանք Աստուծոյ հետ (Հռոմ. 5.11): Հեռացած էինք Աստուծմէ. դաւաճանած էինք մեր երկնատուր կոչումին ու դարձած գերին երկրաւոր կեանքի մոլութիւններուն: Մահուան խորտակումով մօտեցանք Աստուծոյ, հաշտուեցանք մեր երկնաւոր Հօր հետ ու դարձանք անոր որդեգիր զաւակները: Հետեւաբար, Աստուծոյ որդեգիր զաւակը ըլլալու խոր գիտակցութեամբ պէտք է մեր կեանքն ու գործը իմաստաւորենք, որովհետեւ Քրիստոսի յարութեամբ միացած ենք դէպի Աստուծոյ թագաւորութիւն ընթացող երկնային թափօրին:

3) Քրիստոսի յարութեամբ վերանորոգուած՝

այլեւս օրէնքի տիրապետութեան տակ չենք, այլ շնորհքի (Հռոմ. 6.14): Քրիստոսի յարութեամբ յաղթեցինք չարին, վանեցինք մեր կեանքէն իրենց տիրապետութիւնը հաստատած մոլորութիւններն ու չարիքները եւ դարձանք նոր մարդ: Քրիստոս իր արիւնով ու յարութեամբ մեզի վերստին ծնունդ պարգեւեց: Հետեւաբար, կոչուած ենք հետեւելու մեզի նոր կեանքի շնորհքին արժանացուցած Քրիստոսի՝ իբրեւ առանցքը եւ նպատակը մեր կեանքին:

4) Քրիստոսի յարութեամբ զօրացած պէտք է պայքարինք մոլորեցուցիչ ուսուցումներուն դէմ: Պատմութեան ընթացքին բազմաթիւ հերետիկոսութիւններ փորձեցին եկեղեցւոյ վկայութիւնը լուծել: Իրենք լուծեցին: Ծշմարտութիւնը կարելի է հալածել, նոյնիսկ խաչել, բայց կարելի չէ գերեզմանել: Այսօր եւս շրջապատուած ենք տեսանելի եւ ոչ-տեսանելի հերետիկոսութիւններով: Քրիստոնեան պիտի մերժէ չարը եւ դառնայ գործակիցը բարիին, պիտի մերժէ խաւարը եւ դառնայ առաքեալը լոյսին, պիտի մերժէ կեղծը եւ դառնայ դրօշակիրը ճշմարտին:

5) Քրիստոսի յարութեամբ զինուած՝ կոչուած ենք հաւատարիմ մնալու Աւետարանի պատգամին: Աւետարանը ուսուցումներու ամբողջութիւն մը չէ, ան «յայտնութիւնն է Աստուծոյ փրկութեան ծրագիրին» (Հռոմ. 16.25): Հետեւաբար, պէտք է քաջօրէն վկայել այս մասին, վկայել մեր կեանքով ու գործով, վկայել ի պահանջել հարկին՝ ինքնընծայումով: Այսպէս ըրին առաջին դարերու քրիստոնեաները եւ նահատակութեամբ կնքեցին իրենց երկրաւոր կեանքը: Այսպէս ըրաւ նաեւ աշխարհի առաջին քրիստոնեայ ժողովուրդը՝ հայ ժողովուրդը, եւ իր ամբողջ պատմութիւնը դարձաւ նահատակութիւն:

6) Քրիստոսի յարութեամբ մեր հաւատքը վերանորոգած՝ պատրաստ պէտք է ըլլանք Քրիստոսի երկրորդ գալստեան: Իր խոստումին համաձայն, Քրիստոս դարձեալ պիտի գայ: Տեղի պիտի ունենայ դատաստան ու հաշուետուութիւն եւ մեռելներու յարութիւն: Այս սպասումով քրիստոնեան պէտք է ապրի ու գործէ, Առաքեալին թելադրանքով՝ «հաւատքի եւ սիրոյ զրահը հագած, եւ փրկութեան յոյսի սաղաւարտը դրած մեր գլխուն» (Ա. Թես. 5.8):

Քրիստոս անցեալին չի պատկանիր, ան կ'ապրի իր խորհրդական մարմնոյն՝ եկեղեցւոյ ճամբով: Քրիստոսի յարութեան յաղթական երթը, փրկութեան առաքելութեան ճամբով, կը շարունակուի:

Աւետարանի մեծագոյն քարոզիչը՝ Պօղոս առաքեալ կ'ըսէ, թէ՛ Քրիստոս զինք կանչեց իր առաքեալը ըլլալու եւ իր Աւետարանին վկան դառնալու (Հռոմ. 1.1): Այսօր եւ միշտ Քրիստոս մեզմէ իւրաքանչիւրը կը կանչէ իր առաքեալը ըլլալու, այլ խօսքով՝ Աւետարանը ապրելու ու անոր վկան դառնալու: Պատրաստ ենք երկնային շնորհքին արժանանալու...:

*
**

Մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի Յարութեան տօնին առիթով, հայրապետական օրհնութեամբ եւ քրիստոնէական ջերմ սիրով կ'ողջունենք Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ նորին վսեմութիւն Սերժ Սարգսեանը՝ մաղթելով արդիւնաշատ գործունէութիւն՝ ի սպաս մեր սիրելի հայրենիքին: Հայրապետական օրհնութեամբ կ'ողջունենք նաեւ Արցախի Հանրապետութեան վսեմաշուք նախագահ Բակօ Սահակեանը՝ մաղթելով նորանոր յաջողութիւններով լեցուն ծառայութիւն՝ ի խնդիր Արցախի մեր ժողովուրդին:

Եղբայրական ջերմ սիրով կ'ողջունենք Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը՝ մաղթելով եկեղեցաշէն իրագործումներով երկար գահակալութիւն: Կ'ողջունենք նաեւ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարք ամենապատիւ Տ. Նուրհան Արք. Մանուկեանը եւ Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Պատրիարք ամենապատիւ Տ. Մեսրոպ Արք. Մովսէֆեանը՝ իրենց մաղթելով բեղմնաւոր ծառայութիւն հայ եկեղեցւոյ անդամատանին մէջ:

Հայրապետական օրհնութեամբ ու հայրական սիրով կ'ողջունենք Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան թեմակալ առաջնորդները, հոգեւոր դասը, Ազգային Իշխանութիւնները, մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ գործող կազմակերպութիւններն ու միութիւնները եւ մեր հաւատացեալ ժողովուրդը: Կ'աղօթենք առ Աստուած, որ յարուցեալ Փրկչին յաղթանակով զօրացած իրենց կեանքը ապրին մեր ժողովուրդին սիրելի զաւակները:

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Սուրբ Զատիկ
Ապրիլ 2017 Անթիլիաս, Լիբանան